

9. SINIF

COĞRAFYA

SORU BANKASI

Kullanım Kılavuzu için
Karekodu Okut

YAYIN DENİZİ OPTİK DEĞERLENDİRME İLE
TÜRKİYE VE İL GENELİ NET
SIRALAMANI GÖR

- YAYINEVİNE AİT KİTAPLAR
- ÖRNEK PDF'LER
- AKILLI TAHTA UYGULAMALARI
(PARDUS İLE UYUMLUDUR.)
- VİDEO SORU ÇÖZÜMLERİ
- MOBİL UYGULAMALAR
- LİSE DESTEK ÖĞRENCİ
UYGULAMASI

Karekodu Okut
Uygulamayı
İndir.

DijitalSet
DİJİTAL EĞİTİM SETİ
www.dijitalset.com

● Sanal Sınıf Entegrasyonu

ZOOM ile kurumların ders
işlemelerini sağlar.
Ders tekrarlarını izleme imkânı verir.

● Soru Havuzu

● Mobil Öğretmen ve

Öğrenci Uygulamaları

Ödevlendirme sistemi
İçeriklere erişim
Raporlama

● İdari Hizmetler

Sanal sınıf
SMS ile duyuru
Gelişim raporları

● Erişilebilirlik

Tarayıcı aracılığıyla erişim

Google play

App Store

YAYIN DENİZİ VIDEO ÇÖZÜM
UYGULAMASINI İNDİREREK,

www.yayindenizi.com.tr

ADRESİNİ ZİYARET EDEREK
VİDEO ÇÖZÜMLERE ULAŞABİLİRSİNİZ.

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir. Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

 yd_yayindenizi

 yd_yayindenizi

 Yayın Denizi

Mobil uygulama
Yayın Denizi Eğitim

YAYIN DENİZİ EĞİTİM

www.yayindenizi.com.tr

yayindenizi@isler.com.tr

0549 839 68 49

14-0621-03-2000Ö / 6000 B/ 29
ISBN: 978-605-197-337-1

ÖN SÖZ

Eğitimin çeşitlendiği ve bir yarışa dönüştürüldüğü günümüzde bu yarışın içinde dahası ön saflarında olmak, doğru kaynaklara sahip olmayı gerektiriyor.

Bu çerçevede 9. Sınıf Coğrafya Soru Bankası öğrencilerimizin müfredat konularını kavramada son derece işlerine yarayacaktır.

Uzun bir çalışmanın ürünü olan bu eserin kendine özgü birtakım nitelikleri vardır:

Kitabımız üniteleri en alt konularına varıncaya kadar hücreleme anlayışına sıkı sıkıya bağlı kalmıştır.

Ünite içeriği, konuların zorluğu ve kolaylığı, üniversite sınavında soru gelme sıklığı test sayılarını belirlemede ölçütümüz olmuştur.

Testlerdeki sorular defalarca gözden geçirilmiş, ÖSYM'nin tarzına en uygun hâle getirilmeye çalışılmıştır.

Müfredat konularının yeterince kavranabilmesi için etkinlik sayfalarına da doyurucu olarak yer verilmiştir. Bu sayfalardan da yararlanmanızı umuyoruz.

Soru içerikleri, MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının belirlediği kazanımlar esas alınarak oluşturulmuştur.

Öğrencilerimiz bu anlamda kitabımızdan hem okul başarılarını yükseltmek hem de TYT ve AYT'ye en güzel ve verimli biçimde hazırlanmak için yararlanabilirler.

En büyük mutluluğumuz eserimizin sizlere yararlı olduğunu görmek olacaktır.

Hedefinize ulaşmanız dileklerimizle hepinize başarılar dileriz.

Kitapla ilgili öneri, istek ve düşüncelerinizi aşağıdaki mail adreslerine iletebilirsiniz.

İsmail ÜNALDI

unaldiismail@gmail.com

Ruşen SARIKAYA

rusensarikaya1@gmail.com

Eyyup ALTAY

eyyupaltay@gmail.com

Kitabımızı Tanıyalım

Akıllı Tahta

www.ydakillitahta.com

adresinden akıllı tahta uygulamasına ulaşabilirsiniz.

Optik Okuma

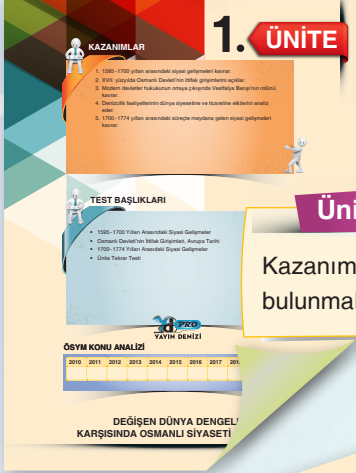

Deneme sınavlarının arkasında bulunan optiğin okutulmasını sağlayan uygulamadır.

Video Çözüm

Testlerdeki video çözümlere ulaşmamızı sağlayan uygulamadır.

Ünite Kapağı

Kazanımlar ve Test Başlıkları bulunmaktadır.

Kavram Haritası

Ünitenin özeti niteliğindedir. Konunun daha iyi anlaşılması ve kavram kargaşasının giderilmesi için tablo hâlinde verilmiştir.

Kavram Sözlüğü

Üniteye ait bilinmesi gereken kavramları içermektedir.

SAYFA SAYISI

192

SORU SAYISI

625

ETKİNLİK SAYISI

38

TEST SAYISI

51

DENEME SAYISI

4

TEST 1

Testler

Konu testleri hücreleme yöntemine göre en alt başlıklara indirgenerek hazırlanmıştır. Cevap anahtarları testlerin altında yer almaktadır. Tamamı video çözümlüdür. Öğretmeyi amaçlamıştır. Her tip soru modelini görmeni sağlayacaktır.

TEST 1

Üniteye Genel Bakış

Genel tekrar niteliğindedir. Birkaç kazanımı birleştiren sorulardan oluşmaktadır. Algı, yorum ve mantık gerektiren soru tiplerinden oluşmuştur.

1. ÜNİTE

Beceri Temelli Sorular

Zihinsel beceri gerektiren, akıl yürütmeyi sağlayan, yorumlama yeteneğini geliştiren, düşünce becerisi kazandıran soruları içermektedir.

1. ÜNİTE

Kavramları Kullanalım

Etkinliklerin yer aldığı bu alanda üniteye ait kavramların doğru algılanması ve kullanılması amaçlanmıştır. Etkinliklerin cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

1. ÜNİTE

Yazılıya Girme Zamanı

Bu bölümde yazılıda çıkma ihtimali olan soru örnekleri yer almaktadır. Cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

1. ARA DÖNEM DENEME SINAVI

1. ARA DÖNEM DENEME SINAVI

Etkinliklerin yer aldığı bu alanda üniteye ait kavramların doğru algılanması ve kullanılması amaçlanmıştır. Etkinliklerin cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

4 adet deneme sınavı (I. Ara Dönem, Yarıyıl, II. Ara Dönem, Yıl Sonu) yer almaktadır. Sarmal bir yapıya sahiptir. Optik okuma özelliği ile Türkiye ve il genelini netlerinizi kıyaslayabilirsiniz.

Bu deneme 8 sorudan oluşmaktadır. 10 dakikada çözmenizi tavsiye ediyoruz.

ÇALIŞMA PLANI YAPALIM

NEREDE?

ÇALIŞMA PLANI YAPARKEN BU SORULARI DİKKATE ALINIZ!

Hangi ders, hangi gün?

NE ZAMAN?

Konu öğrenme ve tekrar ne zaman?

Soru çözümü ve ödevler ne zaman?

NASIL?

Deneme sınavları ne zaman?

Aksayan çalışmalar hangi gün ve ne zaman çalışılmalı?

Ders dışı hangi etkinlikler ne zaman yapılmalı?

Tatil günü hangi gün?

Her şey ne kadar karışık görünse de;

- Gerçekleştirilebilecek bir hedefin varsa,
- Hedefe ulaşmayı amaç edindiysen,
- Soru çözerek deneyim kazanıyorsan,
- Konuları birbiri ile ilişkilendirebiliyorsan,
- Sınav uygulayarak bilgilerini sık sık kontrol ediyorsan,
- Kendine güveniyorsan

İşler iyi gidecek demektir.

İYİ NOT ALMAK, HER ŞEYİ YAZMAK DEMEK DEĞİLDİR!

İyi not almak; kendi cümlelerini kurmak, şekille veya yazıyla şifrelemek, baktığında kolayca anlayıp hatırlamak için materyal hazırlamak demektir.

Tutulan notlar; onlara geri dönmek, onları okumak, gözden geçirmek, oradaki fikirlerin üzerine düşünmekle bir anlam kazanır.

Merak;

öğrenme isteğini harekete geçirir, odaklanmayı sağlar, çabuk yorulmayı engeller.

EVDE ETKİN ÇALIŞMA

Evde olduğunuz zamanı çok iyi değerlendirmelisiniz. Çoğu zaman yoğun ve yorgun bir gün geçirerek eve geldiğiniz için iyi ve uygulanabilir bir programa ihtiyacınız var.

Evde yapılması gereken işler:

- Uyuma • dinlenme • beslenme • konuları tekrar etme, • soru çözme • çözemediğin sorular için araştırma yapma
- ödev yapma • fazladan sınav uygulama • önceden öngörülemeyen durumlar

gibi pek çok başlık altında toplanabilir.

Dersler gün boyu peşinizi bırakmadı. Okul bitti ama evde derse devam çünkü hedefleriniz ve hayalleriniz var. Bunu asla unutmamalısınız.

- Eve gelince önce dinlenmelisiniz.
- Kendinize bir ders çalışma saati belirlemeli ve sürekli bunu düşünmelisiniz. Çünkü zihin neyi tekrar ederse kendini o yönde yönlendirir.
- Konu öğrenme, tekrar etme, soru çözme saatlerini birbiri arkasına yerleştirmelisiniz.
- Ders çalışırken mutlaka ara vermelisiniz. Ara vermek odaklanma gücünüzü artıracaktır.
- Her gün konu tekrarlarına zaman ayırmalısınız. Yeni bilgiyi günlük tekrar etmelisiniz. Tekrar etmek başarının anahtarıdır. Bilginin pekiştirilmesini ve uzun süreli hafızaya atılmasını sağlar. Tekrarlarınızı zihinden yapmayı öğrenmelisiniz. Bu size zaman kazandırmanın yanında kalıcı olarak öğrenmenize de katkı sağlayacaktır.
- Bilginin kalıcı olmasını sağlamak için ilişkilendirerek öğrenmeye çalışmalısınız. Ezberden kaçınmalısınız. Öğrenilen bilginin tam olarak kullanılması için beyin tarafından analizinin yapılması gerekir. Ezberci sistem bunu engeller.
- Not alma hızınızı kendinize göre belirlemelisiniz. Yavaş not alma beynin konsantre olmasını zorlaştırır, yazma hızı ile beynin çalışma hızı arasında boşluk meydana gelir. Zihin başka alanlara kayar ve konsantrasyon sorunu yaşarsınız.
- Her şeyden arındırılmış ortam, çalışma için iyi bir ortam değildir.
- Dikkatinizi belli alanlara değil, genele yaymalısınız. Dikkatinizi uyanık tutmayı unutmamalısınız.
- Sosyal hayattaki olumsuz etkenlere dikkat etmeli, mümkün olduğunca bunları ortadan kaldırmalısınız.
- Yaptığınız programa beyninizi ikna etmelisiniz.

Bilgi

+

Deneyim

+

Duygu ve Davranış

=

ÖĞRENME

Öğrenmeyi Kolaylaştıralım

BÖYLE MİSİN?

- Düzenli ortam
- Resimli dergi ve kitaplar
- Masa başında, bireysel çalışma
- Şema, grafik, harita kullanma
- Renkli kalem kullanma
- Gözlemleyerek kavrama
- Çizimleri takip etme
- Duyduğunu hatırlama

GÖRSEL

- Yazarken renkleri kullan.
- Okurken önemli yerlerin altına çiz
- Ders dinlerken küçük kartlara not al
- Karmaşık konuları çizime dönüştür
- Konuyu planla ve organize et
- Resimlerle çalış, konuları kolay kavra
- Soru çözerken verilenleri şemala

- Özenli, hoş, rahat konuşabilme
- Dinleyerek ve konuşarak öğrenme
- Müzik ve ses kayıtlarını dinlemeyi sevmek
- Ritmik, orta hızda, tane tane konuşma
- Grup çalışmalarından zevk alma.
- Sözel ifadeleri takip etme

İŞİTSEL

- Çalışma arkadaşı bul veya grupla çalış
- Yüksek sesle tekrar et
- Yeni öğrendiğin bilgileri ritmik tarzda tekrarla (Komik, saçma ve çığınca olması öğrenmeyi kolaylaştırır.)
- Öğrendiklerini kendine anlat
- Öğrendiklerini kendi kelimelerle ifade et

- Az ve öz konuşma
- Sürekli hareket etme isteği
- Öğeleri kullanmayı ve deney yapmayı sevmek
- Yaşadığını, gördüğünü ve dokunduğunu hatırlama
- Rahat ve sakin konuşma
- Rahatına düşkün olma.

DOKUNSAK

- Ön sıralara otur, kısa notlar al
- Konu tekrarlarında hareket hâlinde ol
- Yüksek sesle oku
- Çalışırken şema, tablo, harita yap
- Kendi istediğin yerde ve formda çalış
- Dersi hareketli birinden dinle

SOL BEYİN

Vücudun sağ tarafındaki organlarını yönetir.

Analistik düşünme becerisine sahiptir.

Akademik ve bilimsel konularda başarılıdır.

Matematiksel verilerle ilgilenir.

Dili iyi kullanır.

Kelime, sayı ve sembollerle ilgilenir.

Mantıksaldır.

Sebepler-sonuç ilişkisini iyi kurar, sonuçlarla ilgilenir.

SAĞ BEYİN

Vücudun sol tarafındaki organları yönetir.

Görsel ve işitsel konularla ilgilenir.

Görme ve duyma yoluyla öğrenir.

Gerçek üstü hayaller kurar.

Mecaz anlamlarla ilgilenir.

Üretkendir.

Sanatsal faaliyetlere çok yatkındır.

Yapamam sendromu
Eleştirme
Yeniliğe karşı olma
Analiz etme
Algılama ve üretme
Sıralı işlem yapma
Alışkanlıklarla değerlendirme

Ses tonu ve duygular
Matematiğin merkezi
Gerçek sorun çözücü
Yenilikçi
Bütünsel kavrama
Değer yargısı eksik

BEYİNİZİ YERİNDEN ÇIKARIN VE ONA SALDIRIN KENDİNİ KORUYACAKTIR.

Mark Twain

ÖN SÖZ REHBERLİK

1. ÜNİTE

DOĞAL SİSTEMLER - GENEL COĞRAFYA

Kavram Haritası	10
Kavram Sözlüğü	12
Doğa-İnsan ve Coğrafya.....	13
Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	19
Coğrafi Konum.....	25
Harita Bilgisi.....	35
İzohipsler	43
Üniteye Genel Bakış.....	47
Beceri Temelli Sorular	49
Kavramları Kullanalım	53
Yazılıya Girme Zamanı.....	57
I. Ara Dönem Deneme Sınavı.....	59

2. ÜNİTE

DOĞAL SİSTEMLER - İKLİM BİLGİSİ

Kavram Haritası	64
Kavram Sözlüğü	66
Atmosfer ve İklim	67
İklim Elemanları-Sıcaklık	71
İklim Elemanları- Basınç ve Rüzgârlar	77
İklim Elemanları- Nem ve Yağışlar	85
Büyük İklim Tipleri	91
Türkiye İklimi.....	97
Üniteye Genel Bakış.....	105
Beceri Temelli Sorular	107
Kavramları Kullanalım	111
Yazılıya Girme Zamanı.....	115
Yarıyıl Deneme Sınavı.....	117

3. ÜNİTE

BEŞERİ SİSTEMLER

Kavram Haritası/ Kavram Sözlüğü	122
Dünya' da İlk Yerleşmeler.....	123
Türkiye'de Yerleşmeler.....	127
Üniteye Genel Bakış.....	131
Beceri Temelli Sorular	133
Kavramları Kullanalım	135
Yazılıya Girme Zamanı.....	139
II. Ara Dönem Deneme Sınavı.....	141

4. ÜNİTE

BÖLGELER VE ÜLKELER

Kavram Haritası/ Kavram Sözlüğü	146
Bölgeler ve Ülkeler	147
Üniteye Genel Bakış.....	153
Beceri Temelli Sorular	155
Kavramları Kullanalım	157
Yazılıya Girme Zamanı.....	161

5. ÜNİTE

ÇEVRE VE TOPLUM

Kavram Haritası/ Kavram Sözlüğü	164
Doğal Çevreyi Kullanma Biçimleri	165
Üniteye Genel Bakış.....	171
Beceri Temelli Sorular	173
Kavramları Kullanalım	177
Yazılıya Girme Zamanı.....	181
Yıl Sonu Deneme Sınavı	141

Cevap Anahtarları..... 185

1. ÜNİTE

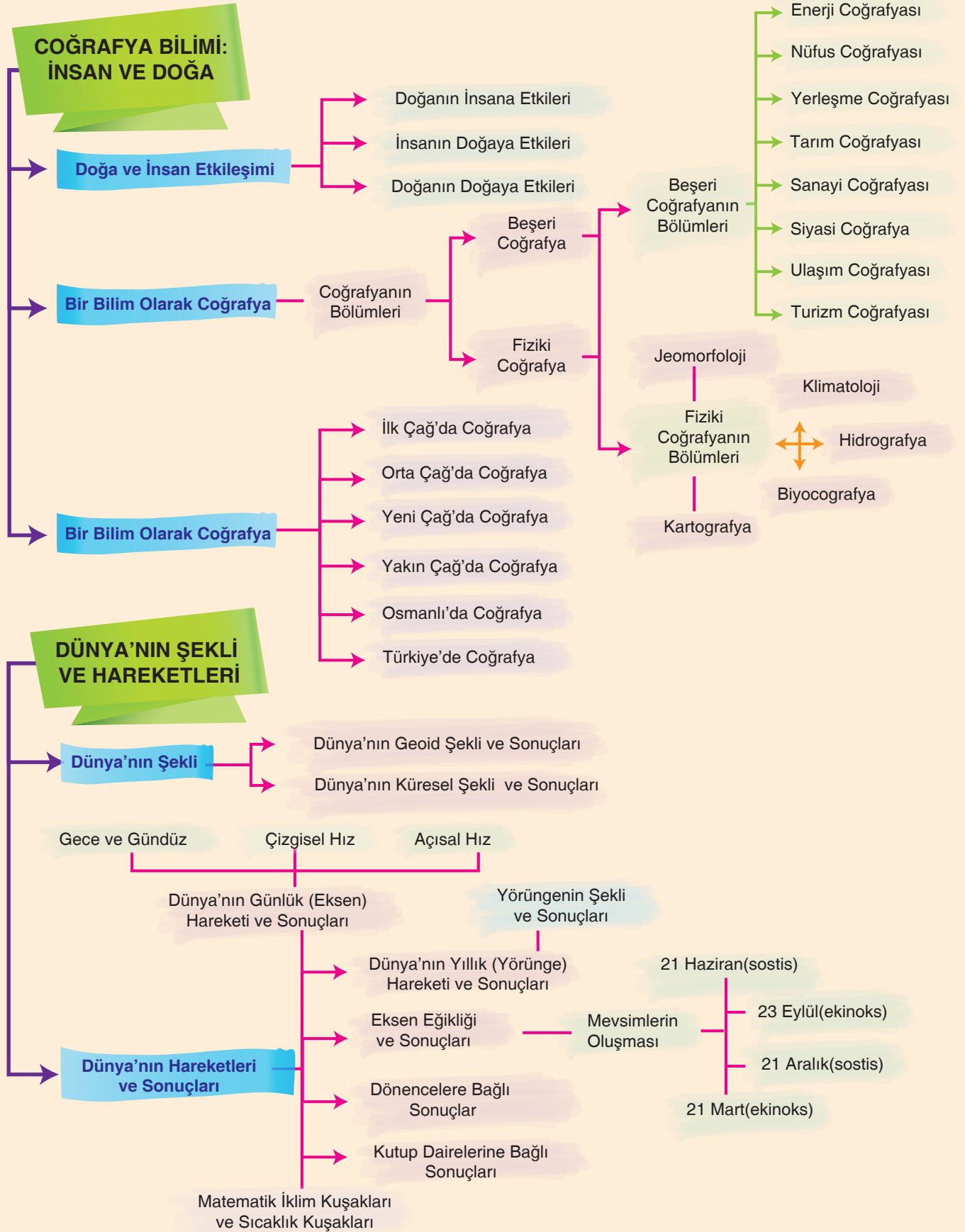
KAZANIMLAR

- Doğa ve insan etkileşimini örneklerle açıklar.
- Coğrafyanın konularını ve bölümlerini coğrafya biliminin tarihi süreç içindeki gelişimini açıklar.
- Dünya'nın şekli ve hareketlerini, etkilerini değerlendirir.
- Koordinat sistemini kullanarak zaman ve yere ait özellikler ile Türkiye'nin konumuna ait özellikler hakkında çıkarımlarda bulunur.
- Haritayı oluşturan elemanlarından yararlanarak bir harita kullanılır.
- Bilgileri haritalara aktarmada kullanılan yöntem ve teknikleri açıklar.
- Haritalarda yerşekillerinin gösteriminde kullanılan yöntem ve teknikleri açıklar.

TEST BAŞLIKLARI

- Doğa-İnsan ve Coğrafya
- Dünyanın Şekli ve Hareketleri
- Coğrafi Konum
- Harita Bilgisi
- İzohipsler
- Üniteye Genel Bakış
- Beceri Temelli Sorular
- Kavramları Kullanım
- Yazılıya Girme Zamanı
- I. Ara Dönem Deneme Sınavı

1. ÜNİTE

1. ÜNİTE

Beşeri ortam: Yapay çevre, insan faaliyetleri sonucunda işlenmiş, kültür altına alınmış olan çevre.

Boylam: Dünya üzerinde bulunan bir yerin başlangıç meridyenine olan uzaklığının açı cinsinden değeri.

CBS: Coğrafi Bilgi Sistemi haritaların bilgisayarlar ve bunlara yardımcı çeşitli teknolojik araçlar yardımı ile hazırlanması, saklanması ve kullanılmasını sağlayan bir araçlar ve işlevler bütünü.

Coğrafi ortam: Yeryüzündeki herhangi bir alanın bulunduğu yer.

Coğrafya: Bir yeryüzü parçasını, bir bölgeyi, bir ülkeyi belirleyen, nitelendirilen fiziksel, ekonomik, biyolojik, insansal ve siyasal gerçekliklerin tümü.

Doğa: İnsan etkinliği dışında, kendiliğinden oluşan, kendini yenileyen, değiştiren canlı, cansız nesnelere oluşan varlıkların tamamı.

Doğal ortam: Kendiliğinden oluşan varlıkların tamamı.

Dönence: Ekvator'un kuzeyinde ve güneyinde $23^{\circ}27'$ enlemlerinden geçen iki çemberden her biri.

Ekliptik (yörünge) düzlemi: Elips şeklindeki bir yörünge düzlem şekli.

Ekinoks: Gece gündüz eşitliğinin yaşandığı tarih.

Eksen: Dünya çevresinde döndüğü varsayılan hayalî çizgi.

Eksen hareketi: Dünya'nın kendi çevresinde dönmesiyle gerçekleşen günlük hareket.

Eksen eğikliği: Ekvator düzlemi ile yörünge düzlemi arasındaki $23^{\circ}27'$ lık açı.

Ekuidistans: İzohips haritalarında ardışık iki izohips arasındaki yükselti farkı.

Ekvator düzlemi: Yerkürenin eksenine dik olan enlem.

Enlem: Dünya üzerinde bulunan bir yerin Ekvator düzlemine olan uzaklığının açı cinsinden olan değeri.

Geoit: Dünya'nın kendine has biçimi.

Greenwich: Başlangıç meridyeni. (0°)

Gurup vakti: Güneş'in batış anı.

Günöte (aphel): Dünya'nın Güneş'e en uzak olduğu konum (4 Temmuz).

Harita: Yeryüzünün tamamının veya bir kısmının kuş bakışı görünüşünün belli bir ölçüğe göre küçültülüp düzlem üzerine aktarılması.

İzobat (eş derinlik eğrisi): Denizlerde aynı derinliğe sahip olan noktaların birleştirilmesi ile elde edilen eğriler.

İzohips: Deniz seviyesine göre aynı yükseltide olan noktaların birleştirilmeleri elde edilen eğrilerdir.

Kartografya: Haritacılık.

Konum: Bir bölgenin veya olayın dünya üzerindeki yeri.

Kutup: Dünya ekseninin en güney ve en kuzey uçları.

Kutup dairesi: $66^{\circ}33'$ kuzey ve güney enlemlerinden geçen paralel çemberler.

Koordinat: Dünya üzerindeki bir yerin mutlak konumunu belirleyebilmek için oluşturulan sistem.

Lokasyon: Yer, konum, mevki.

Meridyen: İki kutup noktası arasında uzanan, paralel dairelerini dik kesen hayalî yaylar.

Ölçek: Dünya üzerindeki bir yerin kuşbakışı görüntüsünün düzlem üzerine aktarılırken kullanılan küçültme oranı.

Tan: Güneş'in doğuşundan önceki yarı karanlık, yarı aydınlık zaman.

Paralel: Ekvator çizgisine paralel uzanan ve meridyen yaylarını dik kesen hayalî çemberler.

Perihel (günberi): Dünya'nın yörüngesinde Güneş'e en yakın olduğu konum (3 Ocak).

Profil: Yeryüzü şekillerinin yandan görünüşünün ölçekli çizimi.

Projeksiyon: Harita çiziminde Dünya'nın şeklinden kaynaklanan hataları en aza indirmek için geliştirilen sistem.

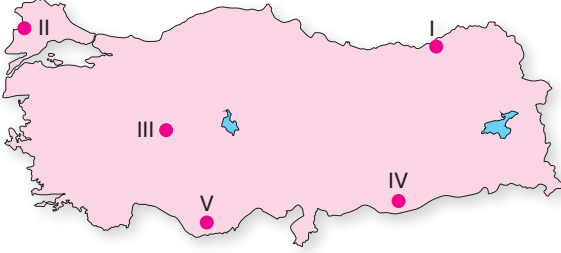
Solstis: Güneş ışınlarının Ekvator'a en eğik açıyla geldiği enlemler.

Ulusal saat: Bir ülkenin kendine uygun olan meridyenin yerel saatini bütün ülke sınırları içinde geçerli hale getirmesi ile oluşan saat.

Zaman: Bir olayın gerçekleştiği süre veya dönem.

1. Meskenler buldukları yerlerin coğrafi özelliklerine göre değişiklik gösterir. Kırsal alandaki meskenler doğal çevre koşullarından etkilenirken şehirlerdeki meskenlerin yapımında ekonomik ve teknolojik koşullar etkili olur.

Buna göre haritada gösterilen yerlerin hangisinde yağışın fazla olmasına bağlı olarak ahşap meskenler daha yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Teknolojinin gelişmesiyle doğal çevrenin insan üzerindeki etkisi azalmış, insanlar büyük bir hızla doğal çevreyi değiştirmeye başlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde bu durumla ilgili bir örnek verilmemiştir?

- A) Sulak alanların kurutulması
B) Ormanlık alanların tahrip edilmesi
C) Sıradaglar arasında tünellerin ve viyadüklerin yapılması
D) Verimli tarım alanlarının sanayiye ayrılması
E) Deprem bölgelerinde az katlı evlerin yapılması

3. Aşağıdaki tabloda doğal çevre ve doğal çevrenin kullanım alanları eşleştirilmiştir.

	Doğal Çevre	Kullanım Alanı
I.	Denizler	Ulaşım yapılır.
II.	Dağlar	Hayvancılık faaliyetleri yapılır.
III.	Ovalar	Çeşitli tarımsal etkinlikler yapılır.
IV.	Akarsular	Tarım alanlarının sulanmasında kullanılır.
V.	Ormanlar	Tarla açmak için ağaçlar kesilir.

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. İnsanlar, doğal çevreyi değiştirirken aynı zamanda doğal çevreye uyum sağlamaya çalışırlar.

Aşağıdakilerin hangisinde böyle bir durumdan söz edilemez?

- A) Akdeniz Bölgesi'nde yaşayan insanlar sıcaktan korunmak için klimalı evlerde otururlar.
B) Kış aylarında soğuk bölgelerde yaşayan insanlar soba yakarak soğuk havanın etkisinden korunmaya çalışırlar.
C) Türkiye'de yer şekilleri, iklim, su kaynakları nüfusun dağılışını büyük oranda etkiler.
D) Kış aylarında aşırı kar yağışları yolların kapanmasına neden olur ve ekonomik faaliyetler bu durumdan olumsuz etkilenir.
E) Teknolojinin gelişmesi ile günümüzde daha modern araçlar yapılmaya başlanmıştır.

5. Fiziki coğrafya, yeryüzündeki canlı – cansız ortamı oluşturan unsurları ele alır ve bu unsurların birbirleri ile olan ilişkilerini inceler.

Aşağıdakilerden hangisi fiziki coğrafyanın bölümlerinden biri değildir?

- A) Hidrografiya B) Biyocoğrafya
C) Siyasi coğrafya D) Jeomorfoloji
E) Matematik coğrafya

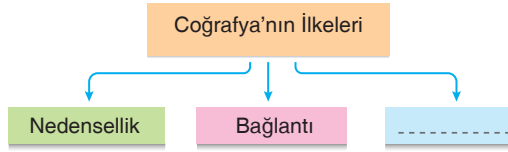
6. İnsanlar doğal çevreden yararlanırken yaptığı ekonomik faaliyetlerle çevreye zararlar verebilmektedir. Gelişmiş ülkelerde sanayinin geniş yer kapladığı alanlarda bu durum daha fazla hissedilir.

Buna göre yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yerlerin hangilerinde, sanayileşmeye bağlı olarak doğal çevredeki zararın en fazla olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7.

Bu şemada boş bırakılan alana aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Karşılıklı ilgi B) Neden sonuç C) Dağılım
D) Beşerî E) Fiziki

8. Coğrafyanın tarihsel süreç içinde gelişimi incelendiğinde birçok bilim insanının ortaya koydukları eserlerle coğrafyaya katkıda bulunduğu görülür.

Buna göre aşağıda verilen bilim insanı ile eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

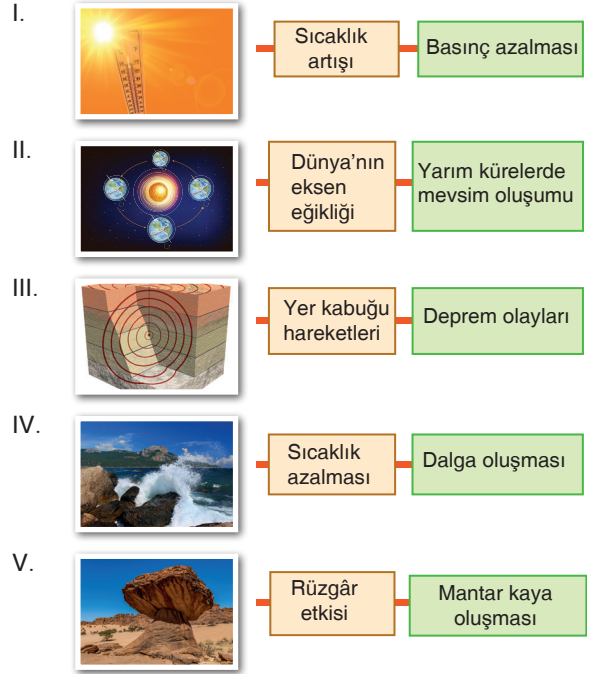
- A) Pirî Reis → *Kitab-ı Bahriye*
B) Evliya Çelebi → *Seyahatname*
C) Mesudî → *Altın Çayırılar*
D) Kristof Kolomb → *İlk Dünya Atlası*
E) Birunî → *El Kanun El Maksudî*

9. Coğrafyanın inceleme alanını coğrafi ortam oluştururken coğrafyanın inceleme konusunu insan ve doğal ortam arasındaki karşılıklı etkileşim oluşturur.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi coğrafyanın inceleme alanı içinde yer almaz?

- A) Bir bölgede gözlenen uzun süreli hava olayları
B) Bir ülkenin veya bölgenin hangi enlem ve boylamlar arasında yer aldığı
C) Göçlerin nedenleri ve sonuçları
D) Çevre sorunları
E) Hava tahmin raporlarının hazırlanması

10. Coğrafya, yeryüzünde gerçekleşen olayları diğer pozitif bilimlerde olduğu gibi neden-sonuç ilişkilerine bağlı olarak açıklar.

Buna göre yukarıdaki numaralanmış olaylar neden-sonuç ilişkisine göre değerlendirildiğinde hangisinde yanlışlık olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. Erciyes Dağı'nın oluşumu
II. Türkiye'de görülen iklimler
III. Çukurova'da yapılan tarımsal faaliyetler

Bu olayları inceleyen coğrafyanın alt dalları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

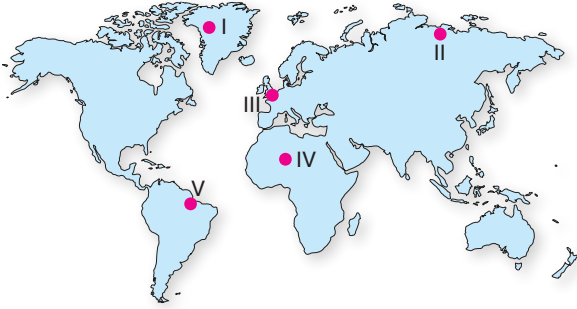
	I	II	III
A)	Klimatoloji	Hidroğrafya	Biyocoğrafya
B)	Jeomorfoloji	Klimatoloji	Ekonomik
C)	Hidroğrafya	Klimatoloji	Klimatoloji
D)	Biyocoğrafya	Ekonomik	Klimatoloji
E)	Jeomorfoloji	Biyocoğrafya	Hidroğrafya

1. İnsan sürekli olarak doğa ile etkileşim içindedir. Ekonomik faaliyetler de bu durumdan doğrudan veya dolaylı bir biçimde etkilenir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, insanın doğal çevreden etkilenmesine verilebilecek bir örnek değildir?

- A) Akdeniz Bölgesi'nde, yaz aylarında turizm faaliyetlerinin artış göstermesi
B) Baraj oluşumuna uygun vadilerin Doğu Anadolu Bölgesi'nde daha çok bulunması
C) Tahıllardan olan buğdayın İç Anadolu Bölgesi'nde daha çok yetiştirilmesi
D) Taş evlerin Akdeniz Bölgesi'nde, ağaç evlerin Karadeniz Bölgesi'nde yaygın olması
E) Kar erimelerinin görüldüğü ilkbahar aylarında Çoruh Nehri'nin taşıdığı su miktarının artması

2.

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen alanların iklim özellikleri dikkate alındığında hangisinde insanların yaşam biçimlerinin yıl içerisinde daha fazla değişiklik gösterdiği söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Klimatoloji
II. Jeomorfoloji
III. Biyocoğrafya
IV. Hidrografya

Yukarıda verilen coğrafya alt dallarından hangileri litosferi inceler?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

4. Zaman içinde insanın bilgi birikiminin artması, bilim ve teknolojinin ilerlemesi, teknolojik araçların hızla çoğalması; insanların ihtiyaçlarının artmasına ve çeşitlenmesine neden olmuştur. İnsanlar, çeşitlenen ve artan ihtiyaçlarını karşılayabilmek için doğaya birtakım müdahalelerde bulunmuştur. Aşağıda bu durumla ilgili bazı görseller verilmiştir.

Bu görsellerdeki faaliyetlerden hangisinin insanın doğal çevreye yapmış olduğu müdahalelerden biri olduğu söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Doğu Karadeniz'de dağ sıraları hemen kıyının gerisinden başlar.
II. Doğu Karadeniz'de dağlar doğu batı yönünde uzanır.
III. Dağ sıralarının bu şekilde uzanması kıyı kesiminde görülen Karadeniz iklim özelliklerinin, iç kesimlere geçmesini engeller ve iç kesimlerde iklimin karasal olmasına neden olur.
IV. İklimin farklılaşması doğal bitki topluluklarının da farklılaşmasına yol açar.
V. Dağların uzanış biçimleri kıyı ile iç kesimler arasında ulaşımın dağlar altından, açılan tünellerden yapılmasına neden olur.

Yukarıda verilen numaralanmış cümlelerden hangisinde doğal çevrenin beşerî faaliyetleri etkilemesine örnek verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

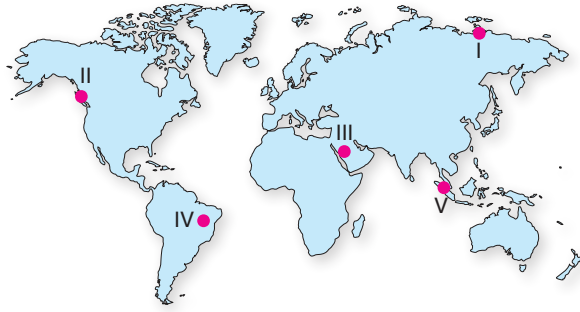
YAYIN DENİZİ

6. (I) Dünya üzerindeki bitki örtüsü Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe geniş, karma ve iğne yapraklı olarak kuşaklar oluşturur. (II) Türkiye'de bir dağ yamacı boyunca yükseldikçe bitki örtüsü kuşaklar oluşturur. (III) Geçmişten günümüze doğru geldikçe dünyada bitki örtüsü çeşitliliği azalmaktadır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler coğrafyanın dağılışı ilkesi çeşitlerinden hangileri ile ilgilidir?

	I	II	III
A)	Yatay	Dikey	Zamansal
B)	Zamansal	Yatay	Dikey
C)	Zamansal	Dikey	Yatay
D)	Yatay	Zamansal	Dikey
E)	Dikey	Yatay	Zamansal

7. Kırsal alanda evlerin yapımında doğal çevreden elde edilen malzemeler yoğun olarak kullanılmaktadır. Örneğin yağışın az, nem miktarının düşük olduğu yerlerde, ev yapımında kerpiç kullanılır.

Buna göre harita üzerinde belirlenen yerlerin hangisinde kerpiç evlerin yaygın olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

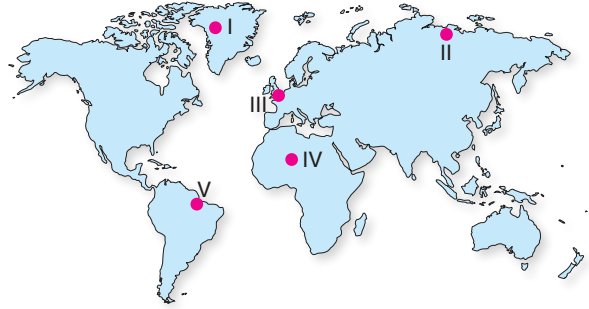
8. Aşağıda coğrafyanın bazı bölümleri ve yararlandığı bilim dalları şema şeklinde verilmiştir.

Bu şemada numaralandırılan alanlara aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II
A)	Klimatoloji	Jeomorfoloji
B)	Hidrografya	Klimatoloji
C)	Biyocoğrafya	Jeomorfoloji
D)	Hidrografya	Biyocoğrafya
E)	Biyocoğrafya	Klimatoloji

9. Dünya üzerinde bazı alanlarda coğrafi koşulların uygun olmamasından dolayı yerleşmeler sınırlıdır.

Buna göre yukarıdaki harita üzerinde numaralanmış yerlerin hangisinde, sözü edilen nedenden dolayı yerleşmeler sınırlıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıda insanların doğal ortamı nasıl kullandıklarına dair bazı görseller verilmiştir.

Bu görsellerdeki doğadan yararlanma şekillerinden hangilerinin doğaya uyumlu olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. I. Göller
II. Dağlar
III. Akarsular
IV. Bitkiler

Yukarıdaki doğal unsurlardan hangileri coğrafyanın alt dallarından olan hidroğrafyanın inceleme alanı içinde yer alır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Aşağıdaki tabloda fiziki coğrafyanın inceleme alanına giren konularla ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

I.	Litosferi oluşturan yer kabuğu, kayalar, topraklar, litosferde oluşan tektonizma, volkanizma, dağ oluşumu ve yer şekillerinin oluşum süreçlerini inceleyen bilim dalıdır.
II.	Atmosfer ve hava olaylarını, iklim elemanlarını ve yeryüzünde görülen iklim tiplerini inceler.
III.	Hidrosferi oluşturan çeşitli su ortamlarını ve hidrosferde meydana gelen doğa olaylarını inceler.

Bu konuları inceleyen fiziki coğrafyanın alt dalları aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Jeomorfoloji	Klimatoloji	Hidrografya
B)	Klimatoloji	Jeomorfoloji	Hidrografya
C)	Hidrografya	Klimatoloji	Jeomorfoloji
D)	Hidrografya	Jeomorfoloji	Klimatoloji
E)	Jeomorfoloji	Hidrografya	Klimatoloji

2. Orta Çağ'da, Türk-İslam ülkelerinde büyük bir aydınlanma çağı başlamış, bilimsel alanda önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Ayrıca İpek Yolu ve Baharat Yolu sayesinde ülkeler arasında gelişen siyasi, ticari ve kültürel ilişkiler, büyük göç hareketleri coğrafya biliminin gelişmesinde önemli rol oynamıştır. Orta Çağ'da Müslüman-Türk bilim insanları coğrafya bilimine Batı dünyasının bilim adamlarına göre daha fazla katkı sağlamıştır.

Bu durumun en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hristiyan din adamlarının Orta Çağ'da özgür düşüncüyü kısıtlayıcı ve baskıcı tutumları
 B) Coğrafi çalışmalarda Müslüman-Türk bilim insanlarının daha üretken olmaları
 C) Batı dünyasında Rönesans ve Reform hareketlerinin geç başlaması
 D) Batı dünyasında, bu dönemde coğrafi bilgilerin önem kaybetmesi
 E) Batı dünyasında bu dönemde önemli bilim insanlarının yetişmemiş olması

3. **Nüfusun özelliklerini, dağılışını, değişimini, hareketlerini ve nüfus politikalarını; bunların coğrafi ortamlar ve olaylarla etkileşimini inceleyen coğrafyanın bölümü aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yerleşme coğrafyası B) Nüfus coğrafyası
 C) Ekonomik coğrafya D) Siyasi coğrafya
 E) Tarihî coğrafya

4. Yeni Çağ'da Rönesans ve Reform hareketleri Avrupa'da bilimin tekrar gelişmeye başlamasında etkili olmuştur. Ayrıca Uzak Doğu ülkelerinin zenginliklerine ulaşma ve bu zenginlikleri ele geçirme arzuları nedeni ile uzun mesafeli deniz seyahatleri yapılması coğrafi keşiflerin önünün açılmasına yol açmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi coğrafi keşiflerin yapılmasına katkı sağlayan bilim insanlarından biri değildir?

- A) Bartelmi Diaz B) Vasco da Gama
 C) Magellan D) Kristof Kolomb
 E) Karl Ritter

5. İlk coğrafi düşünceler Mezopotamya, Mısır ve Doğu Akdeniz Havzası'nda yaşamış düşünürler tarafından ortaya konulmuştur. Dönemin düşünürleri eserlerinde coğrafya, matematik ve tarih konularına bir arada yer vermişlerdir. İlk Çağ'da coğrafi bilgiler gezilen yerlerin tasvir edilmesi ile basit planlar ve haritalar çizilmesi yöntemleriyle ortaya konmuştur.

Buna göre yerin tasviri anlamına gelen coğrafya kelimesini ilk defa kullanan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erotesthenes
 B) İskenderiyeli Batlamyus
 C) Herodot
 D) Aristoteles
 E) Amasyalı Strabon

6. Dünya şeklinin küre olduğu düşüncesinin gerçek olduğunu göstermek için 1519 yılında I ve yardımcısı II Dünya'nın çevresini dolaşmak amacı ile İspanya'dan deniz yolculuğuna başlamışlardır. 1522 yılında yolculuğunu tek başına tamamlamak zorunda kalan III Dünya'yı dolaşarak tekrar başladıkları yere dönmüştür. Böylece Dünya'nın bir küre biçiminde olduğu düşüncesini kanıtlamıştır.

Buna göre Dünya'nın küre biçiminde olduğu düşüncesinin kanıtlanmasında etkili olan ve numaralar ile gösterilen boşluklara gelmesi gereken bilim insanları aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III
A)	Magellan	Del Cano	Del Cano
B)	Herodot	El Biruni	Strabon
C)	İbn Batuta	İbn Haldun	Batlamyus
D)	Magellan	Kolomb	Vespuci
E)	Bartelmi Diyaz	Kolomb	Del Cano

7. Yeni Çağ'da Osmanlı Devleti'nde coğrafya bilimi adına çok değerli eserler ortaya konulmuştur. Bu dönemin ünlü denizcisi I çizdiği dünya haritası ve yazdığı Kitab-ı Bâhriye isimli eserleriyle dünyaca tanınmıştır. Diğer bir önemli Türk coğrafyacısı II yazdığı Cihannüma (Dünya'nın Aynası) adlı eseri bu çağın en önemli coğrafya eserlerindedir. Bu çağda yaşamış ünlü Türk seyyahı III Orta Doğu, Avrupa ve Kuzey Afrika'da birçok ülkeyi gezmiş, seyahatnamesinde gezdiği yerlerle ilgili bilgileri detaylı bir şekilde anlatmıştır.

Bu parçada boş bırakılan numaralı yerlere getirilmesi gereken bilim insanları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	I	II	III
A)	Piri Reis	Kâtip Çelebi	Evliya Çelebi
B)	Kâtip Çelebi	Piri Reis	Evliya Çelebi
C)	Evliya Çelebi	Kâtip Çelebi	Piri Reis
D)	Piri Reis	Evliya Çelebi	Kâtip Çelebi
E)	Evliya Çelebi	Piri Reis	Kâtip Çelebi

8. Coğrafya, matematik, astronomi bilgini olan, aynı zamanda Ülkelerin Aynası (Mir'atül – Memalik) adlı eserinde Hint Okyanusu'ndaki gezi ve savaşları harita üzerinde toplayan büyük Türk denizcisi aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Piri Reis
B) Seydi Ali Reis
C) Evliya Çelebi
D) Kaşgarlı Mahmut
E) Kâtip Çelebi

9. Hüseyin, Türkiye'de yaptığı iki farklı tatil ile ilgili olarak şu bilgileri paylaşmıştır:

- İlk gittiğim bölgede deniz daha tuzluydu. Gözlerim çok yandı ancak tuzlu suyun kaldırma kuvveti daha fazla olduğu için çok rahat yüzdüm.
- İkinci tatil yaptığım bölgede ise gözlerim neredeyse yanmadı ancak ilk gittiğim yere göre daha zor yüzüyordum.

Bu bilgiler değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İlk tatil bölgesi ikincisine göre Ekvator'a daha yakındır.
B) İkinci bölgede buharlaşma daha fazladır.
C) İkinci bölge Karadeniz kıyısında yer alır.
D) İlk bölge Akdeniz kıyısında yer alır.
E) Yıl boyunca ikinci bölgede gündüz süresi daha uzundur.

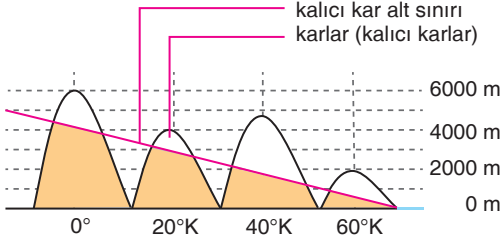
10. I. Yeryüzünde fiziki, beşerî olayların oluşum nedenlerini, sonuçlarını coğrafya bilimi inceler.
II. Yeryüzündeki çeşitli su ortamlarını ve bu ortamlarda meydana gelen doğa olaylarını hidroloji inceler.
III. Atmosfer ve hava olaylarını, yeryüzünde görülen iklim tiplerini jeomorfoloji inceler.

Bu tabloda verilen ifadelerin doğruluk durumu aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	I	II	III
A)	Doğru	Yanlış	Doğru
B)	Doğru	Doğru	Doğru
C)	Yanlış	Yanlış	Yanlış
D)	Yanlış	Doğru	Yanlış
E)	Doğru	Doğru	Yanlış

1. Güneş ışınlarının düşme açısı Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe azalır. Buna bağlı olarak sıcaklık değerleri de Ekvator'dan kutuplara doğru azalma gösterir. Bu olaya sıcaklık-enlem ilişkisi denir. Aşağıda bu durumla ilgili bir görsel verilmiştir.

Buna göre Ekvator'dan kutuplara doğru kalıcı kar alt sınırının, deniz seviyesine yaklaşmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya şeklinin küreye benzer olması
B) Güneş ışınlarının atmosferde aldığı yolun farklılık göstermesi
C) Dünya üzerinde matematik iklim kuşaklarının oluşması
D) Bitki örtüsünün farklılık göstermesi
E) Kara ve denizlerin ısınma özelliklerinin farklı olması

YAYIN DENİZİ

2. Aşağıdaki tabloda bazı merkezlere 21 Martta öğle vaktinde Güneş ışınlarının düşme açıları verilmiştir.

Merkezler	Işınların düşme açısı
I.	85°
II.	40°
III.	70°
IV.	30°
V.	10°

Bu merkezlerin Ekvator'a yakın olandan uzak olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

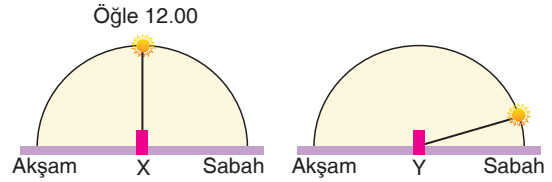
- A) I-II-III-IV-V
B) I-III-V-IV-II
C) I-III-II-IV-V
D) III-II-I-IV-V
E) V-IV-II-III-I

3. Dünya'ya uzaydan bakıldığında genel görüntüsünün küreyi andırmakla birlikte şeklinin tam bir küre olmadığı, kürenin biraz boyut değiştirmiş olduğu yapılan ölçümler ile anlaşılmıştır. Bu ölçümlere göre Dünya'nın şekli geoittir. Geoit, kutuplardan basık, Ekvator'dan şişkin olma durumudur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın geoit şeklinin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Ekvator uzunluğunun tam bir meridyen dairesinin uzunluğundan 67 km daha fazla olması
B) Ekvator yarıçapının kutuplar yarıçapından 21 km daha uzun olması
C) Yeryüzündeki farklı merkezlerin Dünya'nın kütle merkezine olan uzaklıklarının farklı olması
D) Güneş ışınlarının yıl içerisinde yatay bir zemine düşme açılarının farklı olması
E) Yer çekimi kuvvetinin Ekvator'dan kutuplara doğru artış göstermesi

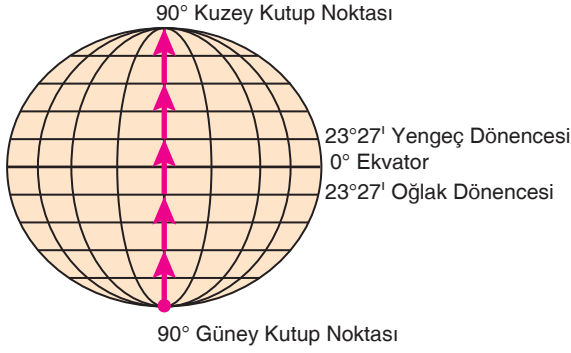
4. Aşağıda aynı enlem üzerinde yer alan X ve Y merkezlerinde aynı anda Güneş'in ufuk üzerindeki konumu gösterilmiştir.

Buna göre X ve Y merkezleri ile ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) X merkezinde öğle vaktidir.
B) X merkezi, Y merkezine göre daha doğuda yer alır.
C) Y merkezi, X merkezine göre daha batıda bulunur.
D) X merkezinde gündüz süresi, Y merkezinden daha fazladır.
E) Y merkezinde Güneş, X merkezinden daha sonra doğar.

5.

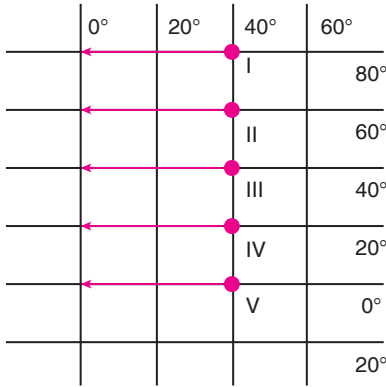
Yukarıdaki küre üzerinde Güney Kutup Noktası'ndan Kuzey Kutup Noktası'na doğru hareket edildiğinde;

- ardışık iki meridyen arasındaki kuş uçuşu mesafesinin önce genişlemesi, sonra daralması,
- paralellerin uzunluklarının önce büyümesi, sonra kısılması,
- sıcaklık değerlerinin önce artması, sonra azalması

durumlarının ortaya çıkmasındaki temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın Güneş etrafındaki hareketi
B) Eksen eğikliği
C) Dünya'nın şekli
D) Dünya'nın dönüş yönü
E) Güneş ışınlarının atmosferde katettiği yol

6.

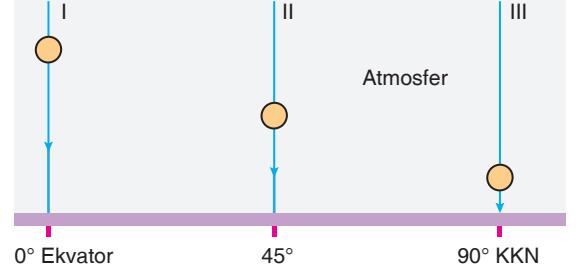

40° doğu meridyeni üzerinde, numaralarla gösterilen merkezlerden aynı anda ve aynı hızla batıya doğru hareket eden uçaklardan hangisi başlangıç meridyenine diğerlerinden daha önce varır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

Yeryüzünden yükseklikleri aynı olan fakat farklı enlemlerde bulunan üç özdeş cisim aynı anda serbest düşmeye bırakılıyor. Sonuç olarak III. cisim diğer cisimlerden daha önce yeryüzüne ulaşıyor.

Buna göre bu cisimlerin farklı zamanlarda yeryüzüne ulaşmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yer çekiminin Ekvator'dan kutuplara doğru artması
B) Çizgisel hızın Ekvator'dan kutuplara doğru azalması
C) Ekvator'dan kutuplara doğru Güneş ışınlarının düşme açılarının küçülmesi
D) Hava yoğunluğunun kutuplarda fazla olması
E) Sıcaklık değerlerinin Ekvator'dan kutuplara doğru azalması

8.

Aynı meridyen üzerinde Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe;

- sıcaklık değerlerinin azalması,
- paralel dairelerinin uzunluklarının kısılması,
- meridyenler arası mesafenin azalması

durumlarının ortaya çıkmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya şeklinin küresel olması
B) Dünya ekseninin eğik olması
C) Dünya'nın Güneş etrafında dönmesi
D) Ardışık iki meridyen arasında 4 dakikalık farkın olması
E) Kutuplarda sıcaklık değerlerinin düşük olması